Protokoll Regionala utvecklingsnämnden

Sammanträdesdatum: 2023-02-28

Tid: 13:00 – 15:47

Plats: Styrelserummet, regionhuset i Luleå/Teams

§§ 15-35

Beslutande

Helena Ölund (S), ordf.
Jan Anders Perdal (V), vice ordf.
Lennart Törnlund (S), ersättare
Anita Gustavsson (S)
Mats Niemi (S) (§§ 15-28)
Eivor Olofsson (S) (§§ 15-34)
Jeanette Wäppling (V)
Eric Lundvall (C)
Niklas Karlsson (M), ersättare
Birgit Meier Thunborg (M)
Jonny Åström (SJVP)
Samuel Ek (KD)
Lage Hortlund (SD)

Övriga närvarande

Janus Brandin, regional utvecklingsdirektör
Johanna Widgren, regionsekreterare
Christine Hemdal Sandling, strateg (§§ 15-25, 27-33)
Åsa Händel, strateg (§§ 15-29)
Karin Erkki, strateg (§§ 15-26)
Caroline Stafström, strateg (§§ 22-30)
Carola Medelid, strateg (§§ 22-32)
Maja Alasalmi, strateg (§§ 15-33)
Monica Lejon, enhetschef näringslivs- och samhällsenheten (§§ 15-25)
Sofia Öberg, kultursekreterare (§§ 26-29)
Sofia Merum, ekonomiansvarig (§§ 29-35)
Linda Frohm (M), oppositionsråd (§§ 15-28)
Håkan Kero (KD), oppositionsråd (§§ 28-35)

Sekreterare

Emil Eriksson

Digitalt justerat

Helena Ölund, ordförande

Digitalt justerat

Jonny Åström, justerare

Innehållsförteckning

Sammanträdets öppnas ... 3

Upprop/fastställande av närvarorätt vid sammanträdet ... 4

Val av protokolljusterare ... 5

Fastställande av slutlig föredragningslista ... 6

Fördelning anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder 2023 ... 7

Medfinansiering av RAM-projekt Norrbotten ... 9

Regionala utvecklingsdirektörens rapport 2023-02-28 ... 12

Meddelanden till regionala utvecklingsnämnden 2023-02-28 ... 13

Delegationsbeslut anmälda till regionala utvecklingsnämnden 2023-02-28 ... 14

Återrapportering från regionala utvecklingsnämndens temasammanträde 2023-02-28 ... 15

Svar revisionsrapport Granskning av regionens arbete med att beakta barnkonventionen ... 16

Remissvar Folkbildningsrådet Nytt bidragssystem för studieförbund ... 19

Medfinansiering av projektet Green Transition North – Cirkulär ekonomi ... 22

Medfinansiering av projektet Green Transition North – Smarta energisystem ... 26

Medfinansiering projektet hållbara drivmedel i norr ... 33

Medfinansiering projektet Omställning av energisystem i Gällivare till industriell restvärme ... 36

Allmänna villkor projektstöd ... 39

Fördelning av statliga medel enligt kultursamverkansmodellen 2023 ... 40

Regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2022 ... 44

Val förrättade av regionala utvecklingsnämnden 2023-02-28 ... 48

§ 15

Sammanträdets öppnas

Regionala utvecklingsnämndens ordförande förklarar sammanträdet öppnat kl. 13:00 den 28 februari 2023. Sammanträdet genomförs i Styrelserummet, regionhuset i Luleå/Teams.

§ 16

Upprop/fastställande av närvarorätt vid sammanträdet

Upprop och presentation av deltagare genomförs, se protokollets framsida.

§ 17

Val av protokolljusterare

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar utse ledamoten Jonny Åström (SJVP) att jämte ordförande justera protokollet.

Justering sker digitalt.

§ 18

Fastställande av slutlig föredragningslista

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar fastställa föredragningslistan med nedan angivna ändringar.

Ärendets behandling under sammanträdet

Helena Ölund (S) föreslår att punkt 18, fördelning anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder 2023, samt punkt 21, medfinansiering av RAM-projekt, skall flyttas fram i dagordningen som nästkommande punkter.

Punkt 16, medfinansiering för uppbyggnad av Form Design Center Norr 2023, flyttas fram i dagordningen som punkt 13.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag, med ändringar, under proposition och finner att nämnden bifaller förslaget.

§ 19

Fördelning anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder 2023

Dnr 00121-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Beslutsbudgeten för anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder fördelas enligt förslag.
2. Regionala utvecklingsnämndens ordförande får i delegation att vid behov reglera beslutsbudgeten för att säkra fullt anslagsutnyttjande eftersom anslagssparande inte är tillåtet.

Yttrande till beslutsförslaget

Den föreslagna fördelningen speglar planerade satsningar inom området regional utveckling. Under 2023 har de nya EU-programmen startat upp och därför ökar efterfrågan på medfinansiering. EU-medel finns tillgängliga för investeringar inom företagsstöd och därför är fördelningen till projekt betydligt högre än tidigare år. Sammantaget bedöms anspråken på 1:1 vara mycket höga.

Sammanfattning

I det av regeringen årligen fastställda regleringsbrevet för budgetåret 2023 avseende anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder anges att Region Norrbotten tilldelas en anslagsbudget 134 800 tkr och ett beställningsbemyndigande om 310 000 tkr. Region Norrbotten beslutar sedan hur dessa medel ska fördelas mellan regionala företagsstöd och projektverksamhet.

Ärendet

Regeringen beslutar varje år om anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder som ska användas för regionala företagsstöd och projektverksamhet. Fördelningen och villkoren för anslagets användning regleras årligen i anslagets regleringsbrev.

Av beslutet framgår beställningsbemyndigandet och anslaget för utbetalningar under året. Beställningsbemyndigandet avser ett bemyndigande om att göra ekonomiska åtaganden som ska infrias under kommande år. Bemyndigandet anger det högsta belopp som samtliga åtaganden för ett visst ändamål kan uppgå till i slutet av budgetåret. Detta tillsammans med årets utbetalningar och eventuella återföringar reglerar således storleken på besluten som kan fattas under budgetåret. Anslaget reglerar hur stora utbetalningar som kan göras under året.

Region Norrbotten tilldelas en anslagsbudget på 134 800 tkr och ett beställningsbemyndigande om 310 000 tkr under 2023.

Av regeringens beslut framgår att medlen ska användas i enlighet med nationella förordningar och respektive strukturfondsprogram. För Norrbotten innebär det att ramen ska fördelas till regionalt företagsstöd, kommersiell service, projektverksamhet samt uppföljning och utvärdering.

Fördelningen ska svara mot det behov av företagsstöd och projektfinansiering som finns i länet. Anslaget används för att betala ut fleråriga projektbeslut och företagsinvesteringar. Justering kan behövas under året om det visar sig att de uppskattade behoven inte överensstämmer med efterfrågan.

Hela beställningsbemyndigandet kan inte fördelas/beslutas under det aktuella budgetåret då det ska täcka redan beslutade fleråriga projekt och investeringar. Bedömningen är att nya beslut till en summa av 154 000 tkr kan göras för 2023. Följande beslutsbudget för nya beslut 2023 föreslås.

Åtgärd	Andel %	Belopp (tkr)
Regionalt företagsstöd inkl kommersiell service	16,3	25 000
Projektverksamhet	82,5	127 000
Uppföljning och utvärdering	1,2	2 000
Summa	100	154 000

Hållbarhetsintegrering

Hanteringen av 1:1 anslaget omfattas av sammanvägda hållbarhetsbedömningar för en ekonomisk, social och miljömässigt hållbar utveckling i Norrbotten.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 20

Medfinansiering av RAM-projekt Norrbotten

Dnr 00122-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Projekt RAM-projekt Norrbotten beviljas 3 554 758 kr i medfinansiering.
2. Medlen anvisas ur det statliga 1:1 anslaget.
3. Region Norrbottens villkor för regionala projektstöd ska följas.

Yttrande till beslutsförslaget

Projektet svarar mot den Regionala utvecklingsstrategin för Norrbotten 2030 genom insatser för smarta hållbara innovationer och entreprenörskap samt Norrbottens smart specialiseringsstrategi. Projektet möjliggör en uppväxling av företagsstöden med EU-medel vilket minskar den totala belastningen på Region Norrbotten statliga 1:1 medel.

Sammanfattning

Region Norrbotten ansöker om medfinansiering till den administrativa delen i ett större projekt som består av två delar där företagsstöden är den huvudsakliga delen. Region Norrbottens medfinansiering avser endast användas till den administrativa delen. Den andra delen som utgörs av faktiska ekonomiska stöd till företagen hanteras separat och finansieringen består av EU-medel och företagens medfinansiering. Projektets syfte är att stärka regionens små och medelstora företag att skapa hållbar tillväxt att öka sysselsättningen i regionen genom riktade satsningar som leder till hållbara investeringar i Norrbottens företag. Med en medfinansiering från Region Norrbotten på 3 554 758 kr kan 74 369 839 kr i EU-medel tillskjutas och möjliggöra investeringar på 180 mkr i företag i Norrbotten. Detta medför även att det totala trycket på 1:1-anslaget lättas avsevärt och möjliggör fler satsningar för projektstöd och företagsstöd.

Ärendet

Bakgrund

Norrbotten har en spännande och händelserik framtid att gå tillmötes. Stora gröna investeringar förväntas etablera sig i Norrbotten, fram till år 2045 förväntas 700 miljarder satsas på gröna industrier i Norrbotten. Enligt en utredning som Oxford Research har gjort på uppdrag av Region Norrbotten

framgår det att det kommer behöva anställas 56 000 personer inom de kommande satsningarna.

Detta kommer att ställa stora kvar på vårt samhälle, infrastruktur, offentliga organisationer, små och medelstora företag, kulturella och kreativa näringar kommer alla behövas utvecklas och bli fler för att vi ska klara av att inte bara ha ett samhälle att bo i, utan ett samhälle att leva och utvecklas i.

De små och medelstora företagen behöver bli fler och utvecklas ytterligare för att Regionen ska vara konkurrenskraftig och serva industrin med de tjänster som efterfrågas och för att stärka den sociala hållbarheten och livet mellan husen.

Region Norrbotten tilldelas årligen ett statligt 1:1-anslag för att bevilja projektstöd, företagsstöd och kommersiell service. Investeringar i den gröna omställningen ger följdverkan som utmynnar i ett högt söktryck på dessa medel samtidigt som viljan att utvecklas hos regionens aktörer är stor. Genom att växla upp Region Norrbottens 1:1-anslag för företagsstöd med EU-medel möjliggörs fler satsningar för projektstöd och företagsstöd.

Syfte

Detta projekt avser den administrativa delen i ett större projekt som har som syfte att stärka regionens små och medelstora företag att skapa hållbar tillväxt att öka sysselsättningen i regionen genom riktade satsningar.

Den andra delen som utgörs av faktiska ekonomiska stöd till företagen hanteras separat och finansieringen består av EU-medel och företagens medfinansiering. Stödet ska gå till insatser som stärker företagens konkurrens - och attraktionskraft, innovationsförmåga och förmåga att internationalisera. Stödet ska även gå till att satsa på en grön och digital omställning.

Genomförande

Projektet består av två delar där företagsstöden består av de huvudsakliga. Region Norrbottens medfinansiering avser endast användas till den administrativa delen. Inom projektet kommer befintlig personal som hanterar de regionala företagsstöden och ekonomiska uppgifter kopplat till det att delta.

- Investeringar i företag 180 mkr
- Administrativ del 5,2 mkr

Hållbarhetsintegrering

Region Norrbotten kommer att ställa krav på att företagen ska uppfylla hållbarhetskriterierna. Det är också många företag som har en affärsidé där hållbarhet är en central del av deras affärsidé.

Ett samarbete har även inletts med Almi om möjligheten att använda dem som kvalitetskontrollanter av hållbarhetskriterier och kräva att företagen genomgår en hållbarhetsanalys som visar vad som är viktigt för just deras

företag och hur de ska bli bättre på det och använda det i bästa fall till en konkurrensfördel framöver.

Finansiering

Projektperiod: 2023-01-01 – 2026-04-30

Budgeten nedan avser den administrativa delen av projektet som Region Norrbotten ska medfinansiera.

Finansiär	**Sökt belopp**
Region Norrbotten	3 554 758 kr
Tillväxtverket (ERUF)	2 369 839 kr
Total projektbudget	**5 924 597 kr**

Budgeten nedan visar delen som avser investeringar i företagsstöd som finansieras av EU-medel samt medfinansiering av företagen.
Den totala budgeten för administrativ del plus investeringar med företagsstöd är 185 924 597 kr.

Finansiär	**Sökt belopp**
Företag (investeringar)	108 000 000 kr
Tillväxtverket (ERUF)	72 000 000 kr
Total projektbudget	**180 000 000 kr**

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör
Funktionsbrevlåda Utveckla Norrbotten

§ 21

Regionala utvecklingsdirektörens rapport 2023-02-28

Dnr 00031-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Regionala utvecklingsdirektörens rapport enligt bilaga.

Bilaga:

Regionala utvecklingsdirektörens rapport 2023-02-28

§ 22

Meddelanden till regionala utvecklingsnämnden 2023-02-28

Dnr 00033-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutat att godkänna delgivningarna.

Ärenden

- Helårsrapport Filmpool Nord 2022 dnr 00112-2023
- Helårsrapport BD Pop 2022 dnr 00114-2023
- Helårsrapport Investeringar i Norrbotten AB 2022 dnr 00115-2023
- Helårsrapport IT Norrbotten AB 2022 dnr 00116-2023
- Utfall Almi Nord 2022 dnr 00117-2023
- Årsrapport Arctic Business Incubator AB 2022 dnr 00118-2023
- Uppföljning av Ägardirektiv Energikontor Norr 2022-12-31 dnr 00113-2023
- Protokoll Norrtåg AB styrelsemöte 2023-02-01 dnr 00120-2023

§ 23

Delegationsbeslut anmälda till regionala utvecklingsnämnden 2023-02-28

Dnr 00041-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner de redovisade delegationsbesluten.

Ärendet

Följande delegationsbeslut redovisas:

Beslutat av regionala utvecklingsdirektören i enlighet med delegationsordningen:

Beslutat av regiondirektören i enlighet med delegationsordningen:

Bilagor

- Delegationsbeslut återrapportering kulturstöd januari-februari 2023 – bilaga

§ 24

Återrapportering från regionala utvecklingsnämndens temasammanträde 2023-02-28

Dnr 00049-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Ordföranden informerar om regionala utvecklingsnämndens temasammanträde 2023-02-28 som bestod av följande:

- Det regionala utvecklingsansvaret
- Ansvaret kring Länstransportplan

§ 25

Svar revisionsrapport Granskning av regionens arbete med att beakta barnkonventionen

Dnr 00098-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Att regionala utvecklingsnämnden gör prövning av barnets bästa i ärenden som direkt eller indirekt rör barn. Barnkonventionen som lag ställer krav på detta. Att barnkonventionen är lag möjliggör för laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen.

2. Att på ett tydligare sätt inarbeta barnrättsperspektiv i regionala utvecklingsnämndens plan från och med 2024.

3. Att genomföra utbildning i barnkonventionen under 2023 för förtroendevalda och berörda handläggare för att ge verktyg för genomförande av förslagen.

Yttrande till beslutsförslaget

Mot bakgrund av revisionens resultat anser Regionala utvecklingsnämnden att åtgärder behöver vidtas för att säkerställa nämndens arbete med att beakta barnkonventionen.

Sammanfattning

Regionens revisorer har genomfört en granskning av Region Norrbottens arbete med barnkonventionen för att bedöma om ledning, styrning och uppföljning är ändamålsenlig utifrån ett barnrättsperspektiv. Den samlade bedömningen visade att regionens arbete inte är helt ändamålsenlig utifrån ett barnrättsperspektiv. Barn och unga är på flera sätt finns inkluderade i regionens centrala styrdokument. Det saknas dock ett genomgående barnrättsperspektiv i regionens styrande dokument, även om flera mål berör barn och unga. Några rekommendationer som revisionen föreslår är att se över och tydliggöra hur barnkonventionen fortsatt ska implementeras, kompetenshöjande åtgärder, insamling av erfarenheter från verksamheterna samt uppföljning.

Ärendet

Bakgrund

Sedan 1 januari 2020 är barnkonventionen svensk lag. Skyldigheten att arbeta utifrån barnkonventionen har gällt sedan Sverige ratificerade barnkonventionen 1990, då Sverige blev folkrättsligt skyldiga att följa barnkonventionen. Barnkonventionen har numera status både som folkrätt och lag i en svensk kontext. Konventionen omfattar samtliga typer av mänskliga rättigheter: medborgerliga, politiska, sociala, ekonomiska och kulturella. Barn[1] är rättighetsbärare och offentlig sektor är skyldighetsbärare. Barnkonventionens budskap kan sammanfattas med att barn ska respekteras och barndomen har ett värde i sig och är inte en transportsträcka till vuxenlivet. Barn finns i många av regionens verksamheter: barn är patienter, närstående, besökare, passagerare och utövare av kultur etc. I regionen fattas mängder av beslut som kan påverka barn som grupp och som individ både direkt och indirekt.

Revisorerna har granskat huruvida regionstyrelsen samt regionala utvecklingsnämnden ledning, styrning samt uppföljning är ändamålsenlig utifrån ett barnrättsperspektiv.

Revisionens bedömning

Revisionen beskriver att barn och unga på flera sätt finns inkluderade i regionens centrala styrdokument. Det saknas dock ett genomgående barnrättsperspektiv i bland annat strategiska planen, styrelsens plan och regionala utvecklingsnämndens plan, även om flera mål berör barn och unga. Systematisk uppföljning eller utvärdering utifrån barnkonventionen är bristfällig. Revisionens samlade bedömning att regionstyrelsens samt regionala utvecklingsnämndens ledning, styrning och uppföljning inte är helt ändamålsenlig utifrån ett barnrättsperspektiv.

Revisorerna har lämnat följande rekommendationer för att utveckla granskningsområdet:

- Regionstyrelsen bör se över och tydliggöra hur barnkonventionen fortsatt ska implementeras i regionen. Detta då både tidigare granskning (2009) och regionens egen gap-analys (2018) identifierat behovet av implementering och att bättre omsätta barnkonventionen i praktiken.
- Regionstyrelsen bör säkerställa att förtroendevalda, chefer och medarbetare har kunskap om barnkonventionen och dess tillämpning.
- Regionstyrelsen bör samla erfarenheter från verksamheterna och stärka kopplingen mellan stab och verksamhet. En del kan vara att utvärdera

[1] Barn är alla människor under 18 år.

och fånga erfarenheter från kvarvarande barnrättsombud i organisationen inför det fortsatta utvecklingsarbetet.

- Regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden bör utveckla hur de följer upp hur barnkonventionen beaktas i sina verksamheter. Vidare bör regionstyrelsen, bl. a. utifrån uppsiktsplikten, efterfråga och inhämta underlag för att följa upp hur barnkonventionen får praktiskt genomslag och beaktas i Region Norrbottens olika delar.

Förslag på åtgärder

Rekommendation:

Regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden bör utveckla hur de följer upp hur barnkonventionen beaktas i sina verksamheter. Vidare bör regionstyrelsen, bl. a. utifrån uppsiktsplikten, efterfråga och inhämta underlag för att följa upp hur barnkonventionen får praktiskt genomslag och beaktas i Region Norrbottens olika delar.

Förslag på åtgärder:

- Att regionala utvecklingsnämnden gör prövning av barnets bästa i ärenden som direkt eller indirekt rör barn. Barnkonventionen som lag ställer krav på detta. Att barnkonventionen är lag möjliggör för laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen.
- Att på ett tydligare sätt inarbeta barnrättsperspektiv i regionala utvecklingsnämndens plan fr.o.m. 2024.
- Att genomföra utbildning i barnkonventionen under 2023 för förtroendevalda och handläggare för att ge verktyg för genomförande av förslagen.

Bilagor:

Revisionsrapport Granskning av regionens arbete med att beakta barnkonventionen.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

Funktionsbrevlåda Utveckla Norrbotten

§ 26

Remissvar Folkbildningsrådet Nytt bidragssystem för studieförbund

Dnr 00099-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Region Norrbotten instämmer i Folkbildningsrådets slutsatser att det finns behov av förändringar i nuvarande system för att främja en mer rättvis och framåtsyftande bidragsmodell. Regionen anser däremot att det finns behov av ytterligare utredning av bidragssystemets funktionalitet samt konsekvenser för involverade parter innan beslut fattas.

Yttrande till beslutsförslaget

Mot bakgrund av remissen anser Region Norrbotten att åtgärder behöver vidtas för att säkerställa de kvalitativa aspekterna i studieförbundens verksamheter samt motverka suboptimering. Det föreslagna bidragssystemets potential och konsekvenser är däremot svåra att förutse utifrån den information som presenterats i remissen. Regionen anser därför det önskvärt att Folkbildningsrådet utreder frågan ytterligare för att säkerställa funktionalitet och tydliggöra konsekvenser för involverade parter innan beslut fattas. En farhåga från nämnden är kraftigt ökad administration och kostnader som kan påverka berörda verksamheter och bidragsnivåer negativt.

Sammanfattning

Folkbildningsrådet har gjort en översyn av systemet för statsbidrag till studieförbundens verksamhet. Ett förslag till nytt bidragssystem har utarbetats. Det nya systemet föreslås träda i kraft den 1 januari 2024. Fördelningen av statsbidraget föreslås ske i ett kvalitetsbedömningssystem. Förslag finns även till ändring av några villkor – bland annat en ny form av studiecirkel och att kulturprogram ska vara offentliga. Förslag finns till skärpning av villkor som rör kostnadsersättning, revisor samt ansvar för verksamhet och pedagogik.

Ärendets behandling under sammanträdet

Jan Anders Perdal (V) föreslår bifalla liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag under proposition och finner att nämnden bifaller förslaget.

Ärendet

Bakgrund

Folkbildningsrådet påbörjade i juni 2021 en översyn av bidragssystemet för studieförbund. Nuvarande fördelningsmodell använder sig av statistik över tidigare genomförd verksamhet som underlag för beräkningen av bidrag. Tidigare och nuvarande fördelningsmodell har kritiserats för att leda till så kallad volymjakt, vilket kan beskrivas som en suboptimering av bidragssystemet för att bevaka och vinna nya bidragsandelar.

Den föreslagna fördelningsmodellen är svår att genomföra för kommunernas och regionernas bidragsgivning till studieförbunden utan kraftigt utökade administrativa insatser både för bidragsgivare och mottagare. Folkbildningsrådets avsikt är därför att för de kommuner och regioner som så önskar tillhandahålla kvalitetssäkrad lokal och regional statistik samt en eller flera modeller för bidragsfördelning som nära ansluter till Folkbildningsrådets kvalitetsindikatorer. Utvärderingar av tidigare försök att göra statsbidragsfördelningen mer kvalitetsbetonad har fallit delvis på grund av att kommunernas bidrag fortsatt varit grundat på kvantitativa variabler, vilket ansetts stimulera en så kallad volymjakt. Syftet nu är att för kommuners och regioners bidragsgivning skapa en uppsättning mätbara indikatorer som i kombination uttrycker eftersträvansvärda kvaliteter för studieförbundens verksamhet.

Den nya fördelningsmodellen kräver en hel del omställning såväl hos studieförbunden som på Folkbildningsrådet. Modellen bygger bland annat på dialoger om bedömningsområden och indikatorer. Det behöver göras en omvärldsanalys och framställas målbilder. Studieförbunden ska ta fram underlag för sina verksamhetsåtaganden. Bedömningspanelen ska rekryteras och den ska sedan få det underlag den behöver i form av rapporter, utvärderingar och statistik. Vissa delar i modellen kan behöva justeras inledningsvis.

Merparten av dessa åtgärder kan ske under 2023, men inte alla. Det kommer att behövas en implementeringsperiod.

Det föreslås även ett antal förändringar av villkoren:

- Kravet på att lokalavdelningar ska vara juridiska personer tas bort.
- Kravet på att studieförbundet ska vara en ideell förening tas bort.
- Riktlinjerna för ny statsbidragsmottagare har införts i villkoren.
- Studieförbundet ska ha en auktoriserad revisor.

- Skrivningarna om studieförbundets ansvar för verksamheten och vid samverkan har skärpts och tydliggjorts.
- Villkoren för kostnadsersättningar har skärpts.
- Ett avsnitt som rör ansvaret för pedagogik har tillkommit.
- Verksamhetsformen Studiecirkel i kursform införs.
- Kulturprogram ska vara publika och det ska inte föreskrivas vad de ska leda till.
- Studieförbunden kan samverka med varandra om ett
- kulturprogram.

Beslutsunderlag:

Bilagor:

- Förslag till nya villkor för studieförbunden
- Remisskrivelse

Protokollsutdrag skickas till:

Regiondirektören
Funktionsbrevlåda Utveckla Norrbotten

§ 27

Medfinansiering av projektet Green Transition North – Cirkulär ekonomi

Dnr 00081-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Projektet Green Transition North – Cirkulär ekonomi beviljas medfinansiering med 3 000 000 kr.
2. Medlen anvisas ur det statliga anslaget 1:1.
3. Region Norrbottens villkor för regionala projektstöd ska följas.

Yttrande till beslutsförslaget

Projektet är förenligt med den regionala utvecklingsstrategin, med verkan inom insatsområdet Smarta, hållbara innovationer och entreprenörskap. Det överensstämmer även med Smart specialiseringsstrategins fokusområden Naturbaserad ekonomi och Energiteknik. Sammantaget förväntas projektet utveckla den regionala förmågan inom cirkulär ekonomi och hållbart nyttjande av naturresurser.

Sammanfattning

Green Transition North – Cirkulär ekonomi genomför framåtsyftande aktiviteter inom grön omställning med det lokala och regionala näringslivet i form av små och medelstora företag (SMF), storföretag, företagsfrämjande aktörer samt Luleå tekniska universitet (LTU). Sex delprojekt inom återvinning genom hydrometallurgi, digitala produktpass, modularisering, cirkulära affärsmodeller, sensorfusion, och 6G för optimerade produktionsprocesser planeras med tät samverkan mellan SMF, storföretag och LTU. Tanken är att dra maximal nytta av de storskaliga investeringar som nu görs inom den gröna omställningen i övre Norrland.

Projektet fokuserar på forskning, utveckling och innovation hos regionens SMF för att stärka konkurrenskraft och relevans i den pågående gröna industri- och samhällsomvandlingen. Green Transition North – Cirkulär ekonomi samlar viktiga intressenter i den gröna omställningen för att skapa affärer samt produkter och tjänster som har maximal cirkularitet, det vill säga har minimalt behov av icke-förnybara resurser, och använder fossilfri energi.

Ärendets behandling under sammanträdet

Lage Hortlund (SD) och Jan Anders Perdal (V) föreslår bifalla liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag under proposition och finner att nämnden godkänner förslaget.

Ärendet

Bakgrund

Projektet tar sin utgångspunkt i att det i många fall är stora avstånd, både geografiskt och bildligt, mellan SMF, storföretag och de forsknings-organisationer som finns i övre Norrland. Det finns förvisso undantag, men den stora massan av SMF i vår region saknar naturliga kopplingar till storföretagen och de innovationsmiljöer som universitet och forskningsinstitut utgör.

Ett konkurrenskraftigt och hållbart ekosystem av företag krävs för att vårt län på ett hållbart sätt ska lyckas med de stora investeringsprojekt och den gröna omställning som pågår.

Syfte

Projektet syftar till att skapa förutsättningar för en effektiv samverkan mellan det lokala och regionala näringslivet och andra relevanta samhälls-aktörer, samt Luleå tekniska universitets forskare inom samhällets energiomställning.

Genomförande

1. I syfte att stärka SMF:s konkurrenskraft arbetar projektet med affärs- och ekosystemutveckling ur två perspektiv. Dels ska tjänsteerbjudandet hos Industriellt Utvecklingscentrum Norr och LTU Business, de företagsfrämjande aktörer som är parter i projektet, utvecklas. Dels ska de företagsfrämjande aktörerna identifiera, driva och utvärdera case tillsammans med SMF.

2. I syfte att öka samverkan och innovation inom och mellan SMF, storföretag och akademi bedrivs behovsmotiverade forskningssamarbeten inom projektet, vilka rör:

- 6G för optimerade produktionsprocesser tillsammans med Ericsson, Hexatronic och minst en SMF. Man vill undersöka hur ny radioteknik och signalbehandling kan användas för att utveckla sensorförmågan hos 6G-näten, specifikt inom positions- och kontextinformationsinsamling.
- Digitala produktpass tillsammans med ABB, H2 Green Steel och minst en SMF. Hur kan blockkedjeteknik användas för att säkerställa en produkts ursprung utan att affärskritisk eller känslig information avslöjas?

- Cirkulära affärsmodeller för den gröna omställningen, närmare bestämt metodutveckling och kriterier för att utvärdera effekter av desamma, tillsammans med LKAB Minerals och minst en SMF.
- Modularisering för cirkulär ekonomi tillsammans med AFRY och minst en SMF. Att modularisera innebär att dela upp en produkt i bitar, moduler, där var modul äger en funktion och kan kombineras med andra moduler. På det sättet kan man skapa synergier mellan produkter och därmed effektivisera deras livscykler.
- Hydrometallurgi, där man vill förbättra processen att återvinna svart massa från litiumbatterier och minska behovet av kemikalier, tillsammans med Northvolt, Ericsson och minst två SMF.

Hållbarhetsintegrering

Projektets expert inom jämställdhet och mångfald kvalitetssäkrar arbetet genom erfarenhetsutbyten, inkluderande kommunikation och spridning av kunskap till projektorganisationen och till parter engagerade i projektet.

Projektet följer de checklistor inom jämställdhet och lika möjligheter som tagits fram i tidigare projekt (bland andra Gender Contact Point) för att säkerställa att seminarier, andra evenemang och särskilda jämställdhets-insatser är anpassade och marknadsförda mot underrepresenterat kön, för ökad mångfald och mot personer med skilda bakgrunder.

Projektet sätter upp kvantitativa mål avseende miljö, jämställdhet och mångfald samt analyserar effekterna av projektet med avseende på exempelvis målgrupper och könsfördelning.

Det noteras också särskilt att sakverksamheten i projektet handlar om grön omställning och specifikt övergången till en cirkulär ekonomi.

Finansiering

Luleå Tekniska Universitet söker medfinansiering från Region Norrbotten med 3 000 000 kr. Den totala budgeten är 23 000 000 kr, och projekttiden är 1 april 2023 till 31 juli 2026.

Finansiär	**Sökt belopp**
Region Norrbotten	3 000 000 kr
Luleå Tekniska Universitet	7 200 000 kr
Tillväxtverket	9 200 000 kr
Northvolt, LKAB Minerals, H2 Green Steel, ABB, AFRY, Ericsson, Hexatronic	3 600 000 kr (in kind)
Total projektbudget	**23 000 000 kr**

Förväntade resultat av projektet

Det förväntade resultatet är ett vidgat innovationssystem där förutsättningar skapas för SMFs deltagande och medverkan i den gröna omställningen som nu sker i övre Norrland. Ett annat förväntat resultat är att de större förtagen kan tillföras kompetenta och innovativa underleverantörer. För Luleå tekniska universitet gäller att banbrytande forskningsresultat kommer det lokala och regionala näringslivet till godo.

Förväntade effekter på lång sikt är att ett innovativt och framåtsyftande ekosystem snabbt växer fram. Ekosystemet förväntas ha goda förutsättningar att snabbt ge konkreta effekter i regionens näringsliv i form av nya och växande företag, nya produkter, nya tjänster och nya processer som har bäring på den gröna industrins utveckling.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 28

Medfinansiering av projektet Green Transition North – Smarta energisystem

Dnr 00082-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Projektet Green Transition North – Smarta energisystem beviljas medfinansiering med 3 100 000 kr.
2. Medlen anvisas ur det statliga anslaget 1:1.
3. Region Norrbottens villkor för regionala projektstöd ska följas.

Yttrande till beslutsförslaget

Projektet är förenligt med den regionala utvecklingsstrategin (RUS), med verkan inom insatsområdet Smarta, hållbara innovationer och entreprenörskap. Det överensstämmer även med Smart specialiserings-strategins fokusområde Energiteknik. Sammantaget förväntas projektet utveckla den regionala förmågan inom smart elektrifiering, biovätgas, samt energieffektivisering.

Sammanfattning

Green Transition North - Smarta energisystem (GTN-SE) genomför framåtsyftande aktiviteter inom smarta energisystem med det lokala och regionala näringslivet i form av små och medelstora företag (SMF), storföretag, företagsfrämjande aktörer, samt Luleå tekniska universitet (LTU). Genom utveckling av ny teknik som behövs för smarta energisystem fokuserar aktiviteterna exempelvis på att öka kunskapen kring elektriska drivsystem, optimera energilager, ta fram mobila batterilager, utveckla metoder för ökad flexibilitet i elnätet, producera biovätgas, samt nyttiggöra överskottsenergi. Ambitionen är att dra maximal fördel av de storskaliga investeringar som nu görs inom den gröna omställningen i övre Norrland.

Projektet fokuserar på forskning, utveckling och innovation hos regionens SMF för att stärka konkurrenskraft och relevans i den pågående gröna industri- och samhällsomvandlingen. GTN-SE samlar viktiga intressenter för att skapa affärer samt produkter och tjänster som har maximal energieffektivitet.

Ärendets behandling under sammanträdet

Lage Hortlund (SD), Jan Anders Perdal (V) och Mats Niemi (S) föreslår bifalla liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag under proposition och finner att nämnden bifaller förslaget.

Ärendet

Bakgrund

Bland regionens SMF är kunskapen om den gröna omställningens innebörd, och även kunskapen om de stora företagens behov till följd av omställningen, generellt sett låg. Detta påverkar deras möjligheter att verka som underleverantörer av produkter och tjänster, och minskar därmed deras chanser att bidra i ett framväxande ekosystem för grön omställning. En förstärkt koppling mellan SMF och de stora bolagen inom grön omställning har potential att bidra till kumulativ tillväxt.

På liknande sätt har den storsatsning på forskning och innovation inom grön omställning som Luleå tekniska universitet gjort de senaste åren inte fullt ut nått ut till regionens SMF. Satsningarna inom vätgas, elektrifiering och hållbara naturresurser är alla högst relevanta för den gröna omställningen, och specifikt för utvecklingen av smarta energisystem. Bedömningen är att det finns stora möjligheter i att involvera fler SMF i dessa aktiviteter tillsammans med redan engagerade storföretag.

Syfte

Projektet syftar till att skapa förutsättningar för en effektiv samverkan mellan det lokala och regionala näringslivet och andra relevanta samhälls-aktörer, samt Luleå tekniska universitets forskare inom samhällets energiomställning.

Genomförande

1. I syfte att stärka SMF:s konkurrenskraft arbetar projektet med affärs- och ekosystemutveckling ur två perspektiv. Dels ska tjänsteerbjudandet hos Boden Business Park, LTU Business och Skellefteå Science City, de företagsfrämjande aktörer som är parter i projektet, utvecklas. Dels ska de företagsfrämjande aktörerna identifiera, driva och utvärdera case tillsammans med SMF.

2. I syfte att öka samverkan och innovation inom och mellan SMF, storföretag och akademi bedrivs sju behovsmotiverade forskningssamarbeten inom projektet, vilka rör:

- Utveckling av aktiva filter för ökad elektromagnetisk kompatibilitet (mindre störningar) i elektriska drivsystem tillsammans med Hitachi Energy, ABB och minst två SMF.
- Optimerad lagring av elektricitet i reglerade älvar för ökad flexibilitet tillsammans med Vattenfall, Skellefteå Kraft och minst

två SMF. Man vill utveckla en modell för lagring av kombinationer av vattenkraft och andra energikällor, som sol och vind.
- Potential för framställning av biovätgas från biometan (vilken utvinns under rötning av biologiskt avfall) tillsammans med Lumire, Luleå Energi, Uniper, Afry, H2 Green Steel och minst en SMF.
- Optimerad lagring av elekticitet i mobila batterienheter genom att styra kylning respektive värmning tillsammans med Northvolt och minst en SMF.
- Ökad flexibilitet i elkraftsystemet för bättre planering och drift tillsammans med Piteå Energi, Skellefteå Kraft och minst en SMF.
- Multifunktionell optimering av elektriskt isolerande kompositer (utvärdering av nya kombinationer av kompositmaterial utifrån mekaniska och elektriska egenskaper) tillsammans med Hitachi Energy och minst en SMF.
- Energismart odling genom nyttjande av restvärme och optimering av restflöden tillsammans med Bodens Energi och minst en SMF.

Hållbarhetsintegrering

Projektets expert inom jämställdhet och mångfald kvalitetssäkrar arbetet genom erfarenhetsutbyten, inkluderande kommunikation och spridning av kunskap till projektorganisationen och till parter engagerade i projektet.

Projektet följer de checklistor inom jämställdhet och lika möjligheter som tagits fram i tidigare projekt (bland andra Gender Contact Point) för att säkerställa att seminarier, andra evenemang och särskilda jämställdhets-insatser är anpassade och marknadsförda mot underrepresenterat kön, för ökad mångfald och mot personer med skilda bakgrunder.

Projektet sätter upp kvantitativa mål avseende miljö, jämställdhet och mångfald samt analyserar effekterna av projektet med avseende på exempelvis målgrupper och könsfördelning.

Det noteras också särskilt att sakverksamheten i projektet handlar om grön omställning och specifikt smarta energisystem.

Finansiering

Luleå Tekniska Universitet söker medfinansiering från Region Norrbotten med 3 100 000 kr. Den totala budgeten är 34 750 000 kr, och projekttiden är 1 april 2023 till 31 juli 2026.

Finansiär	Sökt belopp
Region Norrbotten	3 100 000 kr
Luleå Tekniska Universitet	10 800 000 kr
Tillväxtverket	13 800 000 kr
Skellefteå kommun	1 500 000 kr

Finansiär	Sökt belopp
Skellefteå Kraft, Northvolt, Piteå Energi, H2 Green Steel, Vattenfall, Luleå Energi, Bodens Energi, ABB, Hitachi Energy, Uniper, Lumire	5 550 000 kr (in kind)
Total projektbudget	**34 750 000 kr**

Förväntade resultat av projektet

Det övergripande projektmålet är att öka SMF:s deltagande i den gröna omställningen och specifikt arbetet med att utveckla smarta energisystem. Detta uppnås genom en sammankoppling av de företagsfrämjande miljöerna i Skellefteå, Luleå och Boden som vidgar innovationsstödsystemet.

Förväntade resultat är ett smartare nyttjande av avancerad teknik och en tydligare koppling till de stora investeringar och den samhällsomvandling som pågår i övre Norrland samt inom Luleå tekniska universitets forsknings- och innovationssatsningar på området grön omställning.

Ett annat förväntat resultat är att de större förtagen kan tillföras kompetenta och innovativa underleverantörer. För Luleå tekniska universitet gäller att banbrytande forskningsresultat kommer det lokala och regionala näringslivet till godo.

Förväntade effekter på lång sikt är att ett innovativt och framåtsyftande ekosystem växer fram. Ekosystemet förväntas ha goda förutsättningar att ge konkreta effekter i regionens näringsliv i form av nya och växande företag, nya produkter, nya tjänster, och nya processer som har bäring på den gröna industrins utveckling.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 29

Medfinansiering för uppbyggnad av Form Design Center Norr 2023

Dnr 00101-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Regionala utvecklingsnämnden godkänner att projektet Form Design Center Norr i Norrbotten tillförs 1,8 miljoner kronor årligen under en treårsperiod till uppbyggnad av en ny institution i Luleå med regionala hubbar.
2. Beslutet gäller under förutsättning att Luleå kommun inom en treårsperiod fattar erforderliga beslut.

Yttrande till beslutsförslaget

Genom en satsning på ett Form Design Center Norr i Norrbotten kommer regionen att skapa en plattform för hållbart byggande, gestaltad livsmiljö, samt branschutveckling för småföretagare inom slöjd, konsthantverk, design, form och arkitektur. Satsningen kommer att bidra till ett attraktivare samhälle och även bli ett nytt besöksmål i länet för medborgare och tillresta. Insatsen stärker därmed den kulturella infrastrukturen i Norrbotten och bidrar även till att främja barn och ungas möten med kultur

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att avsätta 1,8 miljoner kronor årligen under en treårsperiod till uppbyggnad av en ny institution i Luleå.

KKN-sektorn (kulturella och kreativa näringar) är enligt Kulturplan för Norrbotten 2023-2026 ett strategiskt utvecklingsområde. I Norrbotten finns en stark koppling mellan enskilda kulturskapare, KKN-företag och andra aktörer inom alla kulturområden. Region Norrbotten har bland annat arbetat framgångsrikt med att skapa möten och utbyten mellan besöksnäringen och professionella kulturskapare inom konsthantverk, hantverk, slöjd och design. Det arbetet ska fortsätta med ett helhetsgrepp för att stärka form- och designområdet i Norrbotten. I antagen Kulturplan 2023-2026 står villsatsen att Region Norrbotten ska arbeta för att *etablera ett center för form och design för att stärka konsthantverkare och designers i Norrbotten.*

Ärendets behandling under sammanträdet

Lage Hortlund (SD), Jonny Åström (SJVP), Eivor Olofsson (S) och Jan Anders Perdal (V) föreslår bifalla liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag under proposition och finner att nämnden bifaller förslaget.

Ärendet

Resurscentrum för konst har under en treårsperiod drivit projektet Formstark Norrbotten med syfte att stärka de kulturella och kreativa näringarna inom slöjd, konsthantverk, form och design samt stärka branschkontakterna mellan utövarna och besöksnäringen i Norrbotten. Målet har varit att öka arbetsuppdragen, sprida lokalt hantverk till medborgare och besökare/turister samt skapa nya nätverk mellan branscherna. Projektet har visat på goda resultat där försäljningen har ökat hos medverkande och turistanläggningarna har börjat köpa in mer unika produkter till sina anläggningar.

Parallellt med detta projekt har dialog förts med Region Västerbotten om att starta ett gemensamt Form Design Center Norr med huvudkontor i Skellefteå och Luleå. Detta projekt har fått ett treårigt stöd från Tillväxtverket, Region Norrbotten, Region Västerbotten och Skellefteå Kommun. Syftet är att skapa en plattform för branschutveckling inom arkitektur, form, slöjd och design, liknande Form Design Center i Malmö som har ett statligt uppdrag.

Region Norrbotten har redan kommit långt i processen kring ett Form Design Center, det finns inskrivet i nya kulturplanen att en institution ska etableras inom de kommande fyra åren. Genom att satsa på en fysisk plats de närmaste åren säkerställs satsning mot en fysisk plats i Norrbotten och en fysisk plats i Västerbotten. Inom Norrbotten har Region Norrbotten även tittat på lokala hubbar samverkan med exempelvis Sameslöjdstiftelsen i Jokkmokk för att skapa ett samiskt center för form och design.

För att projektet ska bli framgångsrikt krävs på sikt medfinansiering av Luleå kommun och staten genom antingen kultursamverkansmodellen eller ett riktat uppdrag från Kulturdepartementet. Dessa dialoger planeras starta under 2023 med förhoppning om samfinansiering med Luleå kommun från 2024 och från statlig nivå 2026.

I finansieringen ligger personalkostnader, lokalhyra, aktivitetsbudget (utbildningar, konferenser, nätverksträffar), medel för pedagogiska insatser riktade mot barn och unga, kommunikationsmedel samt pengar för utställningar. Vid ett beviljande kommer en projektledare att anställas under våren 2023.

Hållbarhetsintegrering

En uppbyggnad av Form Design Center Norr bidrar till en ökad diversifierad arbetsmarknad inom de kulturella och kreativa näringarna i Norrbotten. Centret blir en plattform för hållbart byggande, gestaltad livsmiljö, samt

branschutveckling för småföretagare inom slöjd, konsthantverk, design, form och arkitektur. Satsningen bidra också till ett attraktivare samhälle och bli ett nytt besöksmål i Norrbotten. Insatsen stärker därmed den kulturella infrastrukturen i Norrbotten och bidrar även till att främja barn och ungas möten med kultur.

Finansiering

Finansiär	**Sökt belopp**
Region Norrbotten	1 800 000
Luleå kommun	*(800 000) Dialog påbörjad, ej beslutat*
Statens kulturråd	*(2 000 000) Dialog påbörjad, ej beslut*
Total projektbudget	**1 800 000** *(4 600 000 från 2026)*

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör
Funktionsbrevlåda Utveckla Norrbotten

§ 30

Medfinansiering projektet hållbara drivmedel i norr

Dnr 00089-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Projektet Hållbara drivmedel i norr beviljas medfinansiering med 2 622 074kr
2. Medlen anvisas ur det statliga 1:1 anslaget
3. Region Norrbottens villkor för regionala projektstöd ska följas.

Yttrande till beslutsförslaget

Projektet är förenligt med regionala utvecklingsstrategin (RUS), med verkan inom insatsområdet Hållbara transporter och tillgänglighet. Projektet bidrar även till Norrbottens Smart specialiserings-område, naturbaserad ekonomi.

Sammanfattning

Projektet handlar om hur övre Norrland kan möta utmaningarna med fossilberoendet inom transportsektorn, utreda var det regionala behovet är störst för hållbara drivmedel inom områden som är svåra att elektrifiera och peka ut vilket drivmedel som är mest relevant. Projektet ska även kartlägga sjöfartstransporten mer specifikt, samt undersöka om det finns ett regionalt konsortium av regionala aktörer som har ett intresse att investera i en produktionsanläggning i Norra Sverige och då stötta dessa.
Den primära målgruppen för att utreda det regionala behovet är företag i Norrbotten som har ett stort behov av transporter, vilka nås via Norrbottens Handelskammare. Målgruppen för att utreda intresset för investering består av producenter av fossila drivmedel, skogsnäringen, energibolag, teknologileverantörer och investmentbolag.

Ärendets behandling under sammanträdet

Jonny Åström (SJVP) och Lage Hortlund (SD) föreslår bifalla liggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag under proposition och finner att nämnden bifaller förslaget.

Ärendet

Bakgrund

Projektet ”Hållbara drivmedel i norr” är en fortsättning på samverkansprojektet ”Treepower” som pågått under åren 2020-2022, där delar av tidigare projektkonsortium medverkar. Treepower har fokuserat på etablering av produktion av hållbart flygbränsle nationellt och internationellt.

I det nya projektet är det tänkt att arbeta mer mot det regionala behovet utifrån de fem grundförutsättningarna marknad, teknologi, råvara, energi, plats och framtagande av ett affärscase som kartlagts inom Treepower.
Genom dialoger, omvärldsbevakning och nätverk har ”Treepower” utvecklat kompetens som är till stor nytta för intressenter som vill bygga en produktionsanläggning,

Treepower har dock inte kartlagt det regionala transportbehovet via sjöfart, ett område som blivit alltmer aktuellt under den tid som den gröna transformeringen av industrin i regionen accelererat.

Projektet Hållbara drivmedel i norr, ska genom dialoger i den regionala marknaden inkludera transporter in den gröna omställningen för att undersöka vilka drivmedel som är mest relevanta att producera av den skogliga biomassan.

Syfte

Syftet med projektet är att skapa storskalig produktion i Norrbotten av drivmedel, tillverkat av restprodukter från skogsindustrin och förnybar el i norra Sverige.

Genomförande

Piteå Science Park är projektägare och Luleå tekniska universitet (LTU) och Invest in Norrbotten är samverkansparter. Piteå science park deltar med kunskaper kring skogsindustrin och stöd vid test-och storskalig produktion av biobränsle. LTU bidrar med expertkompetens inom energiområdet, utvecklar tekniska lösningar och samarbetar med industrin, akademin och offentliga myndigheter för att säkerställa nödvändiga forskningsinsatser. Invest in Norrbotten blir en viktig del i projektet med sin upparbetade kompetens på att paketera och visa på investeringsmöjligheter i regionen.

Aktiviteter i projektet innefattar att ta fram en regional färdplan kring vilka hållbara drivmedel vi ska pröva i regionen av vår skogliga biomassa. Den regionala färdplanen ska säkra att de skogliga resurserna används i regionen och för regional självförsörjning; exempelvis att använda överskott på spillvärme från de nya etableringarna och därmed frigöra biomassa till regional produktion av drivmedel istället.

Det som kompletterar projektet Treepower är nya kartläggningar för marknad och teknologi specifikt för andra transporttyper och drivmedel, bl.a. kartläggning av sjöfarten, samt tydligare regional dialog om behov och intresse kring att stötta regional produktion.

Hållbarhetsintegrering

Projekt stärker och bidrar till samhällsförändringen mot ett mer cirkulärt och biobaserat samhälle, med fokus på att skapa så bra resurs- och energieffektivisering som möjligt. Projektet bidrar till de globala målen i Agenda 2030 kopplat till klimatet genom teknologisk utveckling, med fokus på bland annat fossilfria energislag, effektiv energilagring och effektivare produktionsprocesser, samt cirkulär ekonomi.

Finansiering

Projektperiod - Hållbara drivmedel i norr: 2023-04-03 till 2026-07-31

Finansiär	Sökt belopp
Region Norrbotten	2 622 074 kr
Tillväxtverket (ERUF)	2 622 076 kr
Piteå Kommun	655 520 kr
Sparbanken Nord (privat kontantfinansiering)	655 520 kr
Total projektbudget	6 555 190 kr

Förväntade resultat av projektet

Projektets förväntade resultat är de ska ha kartlagt en färdplan kring vilken typ av drivmedel som bör produceras i regionen för regionala behov samt hur det kan implementeras för den regionala marknaden för drivmedel.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 31

Medfinansiering projektet Omställning av energisystem i Gällivare till industriell restvärme

Dnr 00100-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Projektet Omställning av energisystemet i Gällivare till industriell restvärme beviljas medfinansiering med 5 036 025 kr
2. Medlen anvisas ur det statliga anslaget 1:1
3. Region Norrbottens villkor för regionala projektstöd ska följas

Yttrande till beslutsförslaget

Projektet är förenligt med den regionala utvecklingsstrategin, med verkan inom insatsområdet Smarta, hållbara innovationer och entreprenörskap. Projektet förväntas bidra till ökad innovation inom miljödriven näringslivsutveckling och energifrågor, vilket bidrar till smart diversifiering i enlighet med Norrbottens Smart specialiseringsstrategi. Projektet förväntas också bidra till genomförandet av Norrbottens energi och klimatstrategi.

Sammanfattning

Gällivare Energi AB söker medfinansiering med 5 036 025 kr till projektet *Omställning av energisystemet i Gällivare till industriell restvärme*. Projektet ska bidra till att lösa utmaningen om ett mer hållbart och smart energisystem i Övre Norrland genom användning av restvärme från industrin till fjärrvärme. Projektet ska även leda fram till genomlysning av olika affärsmodeller, stärkt samverkan och utbyte med andra energiaktörer i regionen och nationellt samt kartläggning av klimatnyttan med övergången till cirkulär energi. Erfarenheterna sprids och delas till andra energibolag, i första hand verksamma aktörer i de norrbottniska omställningskommunerna eftersom de har delvis liknande utmaningar.

Ärendet

Bakgrund

I Gällivare sker stora industriella investeringar kopplat till grön omställning just nu. LKABs satsningar på fossilfritt stål genom Hybrit-teknologi är en dem. Satsningen kommer inte bara påverka produktion av stål utan också innebära en stor samhällsomvandling. Den nya produktionen kommer medföra extremt stora mängder restströmmar i form av spillvärme. Om Gällivare

Energi kunde ta tillvara på spillvärmen skulle fjärrvärmeproduktionen bli mer hållbar (mindre beroende av biobränslen, tunga transporter och kemikalier) samtidigt som vi skulle bidra till att göra industrins omställning ännu effektivare. Ett modernt och anpassat energisystem i Gällivare skulle bidra både till regional tillväxt samtidigt som hela samhället skulle utvecklas mer hållbart.

Syfte

Projektet ska bidra till att lösa utmaningen om ett mer hållbart och smart energisystem i Övre Norrland. Projektet vill skapa förutsättningar att införa ett uppdaterat system för fjärrvärme, redo att effektueras 2026 eller när LKABs produktion av fossilfritt stål kommit igång.

Genomförande

Projektet planerar för följande organisation: Projektägare och projektledare är Gällivare Energi AB. Projektteamet består också av en extern teknisk delprojektkoordinator som ansvarar för att koordinera och samordna de tekniska projektaktiviteterna, referensgrupper samt styrgrupp.

Projektet ska genomföra tekniska utredningar, tester och simuleringar genomförs för att förbereda de anpassningar som behöver göras för att kunna använda spillvärme i det befintliga systemet. Kunskap samlas också in från andra pågående utvecklingsprojekt som hanterar utmaningar och möjligheter rörande restvärmens temperatur respektive lagringsmöjligheter. Erfarenheterna sprids och delas till andra energibolag, i första hand verksamma aktörer i de norrbottniska omställningskommunerna eftersom de har delvis liknande utmaningar.

Hållbarhet

Projektet har genomfört en hållbarhetsanalys som bifogats ansökan som visar att projektet är en viktig byggsten för att göra Gällivare mer hållbart. På sikt kommer de anpassningar som görs och nya tekniken som används leda till att stadens miljöpåverkan minskas. Dessutom kommer sprida ny kunskap, framförallt på regional nivå, och därmed främja andra samhällens hållbara utbyggnad.

Vid genomförd övergång till nyttjande av spillvärme minskar behovet av biomassa i anläggningen till fördel för andra verksamheter som kan nyttja den istället. Dessutom innebär förflyttningen till restvärme minskade transportbehov. Det innebär att utsläppen av växthusgaser minskar totalt sett, vilket är ett viktigt steg för att bekämpa klimatförändringarna.

Finansiering

Gällivare Energi AB söker medfinansiering från Region Norrbotten med 5 036 025 kr. Den totala budgeten är 10 072 049 kr, och projekttiden är 1 juni 2023 till 30 september 2026.

Finansiär	**Sökt belopp**
Region Norrbotten	5 036 025 kr
Gällivare Energi AB	1 007 205 kr
Tillväxverket (Europeiska regionalfonden)	4 028 819 kr
Total projektbudget	**10 072 049 kr**

Förväntade resultat av projektet

Projektets aktiviteter ska leda fram till följande prestationer: Överenskommelse med LKAB, Genomlysning av olika affärsmodeller, Stärkt samverkan och utbyte med andra energiaktörer i regionen och nationellt, Inventerat behov av tekniska anpassningar hos kunder, Utrett produktionsbehov i kombination med lagring av spillvärme för att säkra leveranser, Utrett anpassningsbehovet av distributionsnätet, Kartläggning av klimatnyttan med övergången till cirkulär energi.

Projektet ska utbyta och sprida erfarenheter och kunskap vidare till andra energibolag som står inför liknande utmaningar.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör
Funktionsbrevlåda Utveckla Norrbotten

§ 32

Allmänna villkor projektstöd

Dnr 00088-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att anta de allmänna villkoren för projektstöd enligt bilaga.

Yttrande till beslutsförslaget

Projektstöd är ett viktigt verktyg i det regionala utvecklingsarbetet och för att genomföra prioriteringarna i den Regionala utvecklingsstrategin för Norrbotten 2030.

Ändringarna av de allmänna villkoren avser främst förtydligande och uppdateringar av tidigare skrivningar samt tillägg angående statsstöd.

Ärendet

Handläggningen av projektstöd styrs av förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken. De allmänna villkoren beskriver vilka krav samtliga beviljade projekt behöver förhålla sig till.

De tidigare villkoren samt de nu föreslagna uppdaterade allmänna villkoren finns i sin helhet i nedanstående bilaga.

Beslutsunderlag:

Bilaga – Allmänna villkor regionala projektstöd

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör
Funktionsbrevlåda Utveckla Norrbotten

§ 33

Fördelning av statliga medel enligt kultursamverkansmodellen 2023

Dnr 00312-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att bifalla fördelningsförslaget.

Yttrande till beslutsförslaget

Den statliga förstärkningen som tilldelats Region Norrbotten inom kultursamverkansmodellen är viktig för regionens utvecklingskraft inom konst- och kulturområdet. Fördelningen till konst- och kulturverksamheterna möjliggör bibehållen infrastruktur, utveckling och kvalitet och skapar förutsättningar för tillgång och tillgänglighet för invånare och besökare. Fördelningen stärker därigenom regionen som ett attraktivt län. Samtliga konstområden inom modellen förstärks.

Sammanfattning

Statens kulturråd har fattat beslut om vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet för 2023 inom ramen för kultursamverkansmodellen. Anslaget på 58 598 000 kr fördelas av Region Norrbotten till de verksamhetsområden som ligger inom förordningen. Region Norrbotten har fått en utökad ram och medlen fördelas utifrån tidigare nivåer med en förstärkning på samtliga områden. En särskild förstärkning ges till Norrbottensteatern och Slöjd- och formområdet. Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans (NMD) tilldelas 3 000 000 kr som en omfördelning av verksamhetsstöd som tidigare fördelats via Region Västerbotten.

Ärendet

Den 26 januari 2023 fattade styrelsen för Statens kulturråd beslut om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet 2023 inom ramen för kultursamverkansmodellen (förordning 2010:2012). Region Norrbotten beviljades statsbidrag med 58 598 000 kr att fördela på de sju konst- och kulturområden som omfattas av kultursamverkansmodellen. Till grund för Kulturrådets beslut låg Region Norrbottens Kulturplan 2023-2026, ansökan och framställan om statligt stöd inom kultursamverkansmodellen som fattades 2022 av Regionala utvecklingsnämnden den 27 september, § 92 samt 29 november, § 133 och Regionfullmäktige den 12 oktober, § 102.

Ytterligare grund för Kulturrådets beslut var den regionala fördelningen av verksamhetsstöd inom kulturområdet, vilket beslutades vid Regionala utvecklingsnämnden den 29 november 2022 § 139.

Region Norrbotten har beviljats uppräkning av pris- och löneomkostnader på 1,14 procent. Region Norrbotten tilldelas också 3 000 000 kr som en omfördelning av verksamhetsstödet till NMD som tidigare fördelats via Region Västerbotten. Från 2023 fördelas det statliga stödet till NMD via samtliga fyra norrlän som ingår i kommunalförbundet. Kulturrådet bedömer att omfördelningen av statliga medel i lika delar till de fyra ingående regionerna för NMD ger ökad transparens för statens bidrag och regionernas prioriteringar.

I den regionala fördelningen av statliga medel 2023 läggs en förstärkning till samtliga områden inom modellen om 1 procent. Norrbottensteatern tilldelas en särskild förstärkning för ökad tillgänglighet och stärkt digital infrastruktur. En särskild förstärkning läggs också på Slöjd- och formområdet. Kulturrådet möter upp Region Norrbottens prioritering som avser främjande av hemslöjd som handlar om strategisk utveckling som väl svarar mot kulturrådets prioriteringar.

Fördelning statliga medel per verksamhet inom förordningen	**Beslutad fördelning 2022 (tkr)**	**Förslag till fördelning 2023 (tkr)**
Norrbottensteatern	15 111,2	15 360,359
Norrbottensmusiken	20 550,4	20 755,904
Danskonsulent	450	454,5
Dans i Nord	1 593	1 608,93
Riksteatern Norrbotten	665	671,65
Norrbottens museum	4 716,32	4 763,483
Nationella minoriteter	438	442,38
Regionbibliotek Norrbotten och Polarbibblo	5 117	5 168,17
Resurscentrum för litteratur	214	216,14
Konstkonsulent	465	469,65
Havremagasinet	852,4	860,924
Resurscentrum för konst	388	391,88

Konstmuseet i Norr	1 219	1 231,19
Norrbottens Föreningsarkiv	720	727,2
Filmpool Nord, filmkulturell verksamhet	1 364	1 377,64
Slöjd- och formkonsulenter*	698	1 098
Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans (NMD)	143,68	3 000
Beslutat bidrag från Statens kulturråd	**54 705**	**58 598**

**Tidigare hemslöjdskonsulent*

Förslag fördelning statliga medel för 2023, sammanställt per område

Fördelning statliga medel per område inom förordningen	Beslutad fördelning 2022 (tkr)	Förslag till fördelning 2023 (tkr)
Professionell teater-, dans- och musikverksamhet	38 513,28	41 851,343
Museiverksamhet och museernas kulturmiljöarbete	5 154,32	5 205,863
Regional biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet	5 331	5 384,31
Regional bild- och formverksamhet	2 924,4	2 953,644
Regional enskild arkivverksamhet	720	727,2
Filmkulturell verksamhet	1 364	1 377,64
Hemslöjdsfrämjande verksamhet	698	1 098
Beslutat bidrag från Statens kulturråd	**54 705**	**58 598**

Hållbarhetsintegrering

Fördelningen till kulturverksamheterna möjliggör bibehållen infrastruktur trots viss fortsatt påverkan av coronapandemin och stärker förutsättningarna för ett tillgängligt kulturliv. Kulturverksamheternas digitaliseringstakt och

digitala mognad har ökat. Digitala alternativ till resande, utbud och förmedling av kultur utvecklas och bidrar till den miljömässiga hållbarheten och den digitala omställningen. Fördelningen av Region Norrbottens utökade statliga ram fördelas utifrån tidigare nivåer med förstärkning på samtliga områden. Medlen och fördelningen skapar stabilitet för kulturområdet i Norrbotten.

Beslutsunderlag:

Bidrag till regional kulturverksamhet 2023: Region Norrbotten, bilaga

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 34

Regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2022

Dnr 00087-2023

Regionala utvecklingsnämndens förslag till beslut

Regionfullmäktige godkänner regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2022.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionala utvecklingsnämndens verksamhet bidrar till Region Norrbottens strategiska mål. Verksamheten har under året ställt om för att möta de nya behoven i länets kultur- och näringsliv och samtidigt arbetat med den långsiktiga regionala utvecklingen. Arbetet som genomförts ligger väl i linje med den regionala utvecklingsstrategin, Kulturplanen och målen i Strategisk plan.

Sammanfattning

Den samlade bedömningen av de strategiska målen som regionala utvecklingsnämnden arbetar med visar att samtliga fyra strategiska mål har delvis uppnåtts.

Regionala utvecklingsnämnden visar ett överskott om 6,7 miljoner kronor. Samtliga verksamheter inom kulturinstitutionerna uppvisar en positiv avvikelse vid årets slut som beror av vakanta tjänster men också att början av året präglades av pandemin med inställda evenemang och utställningar. Inom kulturbidrag har ramökning om 10 miljoner som inkom våren 2022 inte kunnat omhändertas fullt ut då kulturenheten haft många vakanta tjänster.

Kollektivtrafiken dras fortsatt med stora underskott (fortfarande stigande kostnader för trafikavtalen i kombination med för få resenärer) på så väl lokala- som stomlinjer men även ökade drivmedelspriser och andra omvärldsfaktorer har lett fram till den negativa avvikelsen. RKM har under hösten 2022 fakturerat Region Norrbotten för prognosticerat underskott 2022 för Länstrafiken om drygt 20,5 miljoner. Dessa 20,5 miljoner ingår i årsresultatet för 2022. En kreditering av 2021 års underskott med drygt 8 miljoner gjordes under 2022 och ingår också i utfallet. Korrigering av det fakturerade prognosticerade underskottet för 2022 kommer att ske under våren 2023 när Länstrafikens årsbokslut är upprättat.

Ärendet

Den samlade bedömningen av de strategiska målen visar att samtliga fyra mål delvis har uppnåtts.

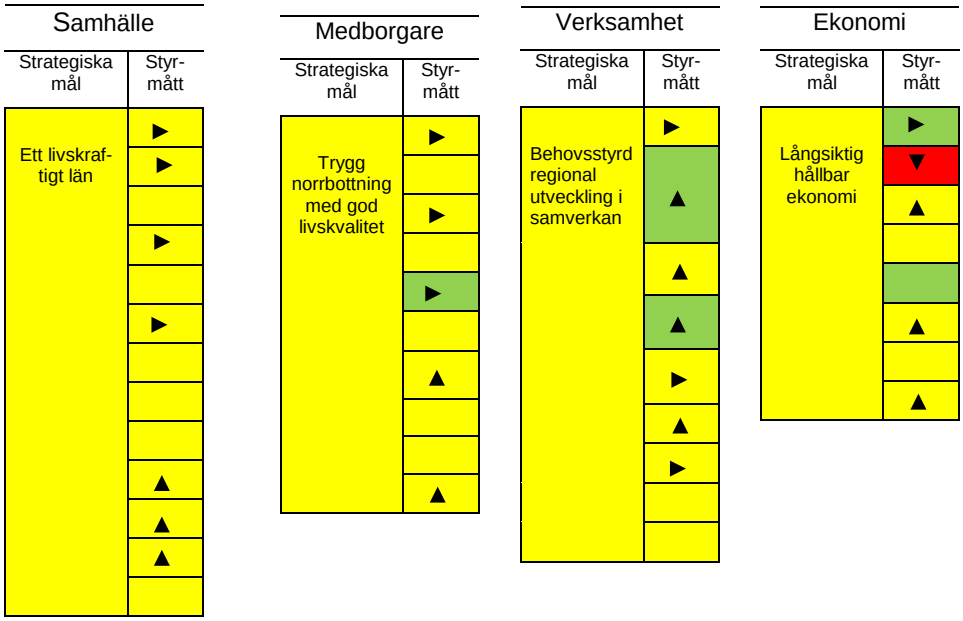

Årsrapporten redovisar händelser av väsentlig betydelse för 2022, ekonomiskt resultat, produktion och tillgänglighet samt måluppfyllelsen och förväntad utveckling.

Under 2022 har mycket av det regionala utvecklingsarbetet fokuserats kring projektet The North Sweden green Deal som är ett gemensamt historisk projekt och åtagande tillsammans med Region Västerbotten. För Norrbottens del är omfattningen ca 60 miljoner. Region Norrbotten har vi skrivit formella samverkansavtal med de kommuner som är direkt berörda av etableringarna, nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen. Vi har även konkretiserat samverkan med LTU, Norrbottens kommuner, Länsstyrelsen och Swedish Lapland visitors board. De fokusområden som projektet ämnar att arbete med är Attraktionskraft, Kompetensförsörjning, Fysisk planering och Energisystem. Det är även värt att nämna att just vårt fokus på attraktionskraft – och härunder attraktiva gestaltade livsmiljöer, har skapat nya och helt avgörande samarbetsytor mellan näringslivs- och samhällsenheten och kulturenheten. En yta som även behöver bli starkare ute i våra kommuner. Projektet pågår fram till hösten 2023 och resultatmässigt kan vi konstatera att det enligt plan upparbetas kostnader i kommunerna och våra samverkansparter vilket i praktiken innebär att personer har anställts och att diverse aktiviteter

genomförts. Kunskap byggs upp och delas. Tillsammans gör vi förflyttningar inom alla fyra arbetspaket.

Inom Näringsliv- och samhällsenheten har arbetet med färdigställandet av programmen för strukturfonderna uppagit mycket tid 2022 och just innan jul blev det klart med de sista besluteten hos både regering och EU-kommissionen. Under hösten drog arbetet med utlysningar och behandling av ansökningar igång. Mobiliseringsarbetet under våren och den generellt positiva andan i länet kring framtiden bär således frukt. Tillsammans med länets privata och offentliga aktörer finns det god utsikt till att de nya, spännande och innovativa projekt och investeringar kan leda den regionala utvecklingen i Norrbotten framåt. Intresset är stort vilket speglar den framåtanda som håller på att slå rot i samhället överlag.

Inom Region Norrbottens kulturarbete har det under 2022 varit stort fokus på framtagandet av en ny Kulturplan. Kulturplan 2023-2026 fastställdes i regionfullmäktige den 12 oktober 2022. Ett stort arbete har pågått sedan hösten 2021 med att samla in, analysera och skriva fram en ny kulturplan. Region Norrbottens strategiska utvecklingsområden för kulturplaneperioden är gestaltad livsmiljö, kulturella kreativa näringar och digitalisering. Valet av områdena ligger i linje med den gröna omställningen av samhället, industrin och näringslivet där kulturlivet kan spela en avgörande roll för att locka nya människor att arbeta, bo och leva i Norrbotten. Ett tillhörande spel/workshopmaterial har tagits fram för att underlätta fördjupat arbete med kulturplanen för kommuner, kulturverksamheter och fria kulturskapare.

Under hösten 2022 fattades även beslut om en ny biblioteksplan som sammantaget stakar ut vägen för hur regionbiblioteket ska verka i åren 2023-2026.

Kulturenheten har uppdaterat villkor för verksamhetsstöd och riktlinjer för samtliga kulturstöd som Region Norrbotten hanterar. Ändringarna beslutades i Regionala utvecklingsnämnden i april 2022. Tack vara ambitiösa mål och bibehållen regional budgetram så har kulturrådet ökat det årliga anslaget 2022 till länet, vilket skapar än bättre förutsättningar för framtidens kulturyttringar.

En upphandling för översyn av övriga kulturstöd och uppföljning av dessa har gjorts. Public Partner KB erbjuds uppdraget under 2023. Kulturenheten finns från hösten 2022 på regionala utvecklingsavdelningens webbplats; utvecklanorrbotten.se

Kollektivtrafiken har under 2022 fortsatt haft det tufft i kölvattnet av pandemin med minskade biljettintäkter och höga bränslekostnaderna. Under 2023 ska arbetet med en ny trafikkarta och ett nytt trafikförsörjningsprogram för-

hoppningsvis leda till en effektivare och mer förutsägbar kollektivtrafik – både ekonomiskt men också för länets resenärer.

Ekonomi

Regionala utvecklingsnämnden genererar ett överskott om 6,7 miljoner kronor. Årsresultatet är långt bättre än prognosen per augusti. Orsaken till förbättringen beror till största delen på att samtliga verksamheter inom kultur uppvisar en större positiv avvikelse mot budget än vid prognosbedömning augusti. Återbokning av intäkter för avslutade projekt samt en ofördelad budgetpost ger den totala positiva avvikelsen.

I resultatet ingår regionens andel av Länstrafikens prognosticerade och fakturerade underskottet för 2022 med 20,5 miljoner kronor. Även en kreditering om drygt 8 miljoner kronor för 2021 ingår i avvikelsen.

Verksamhetsområde kultur gör ett överskott på drygt 10 miljoner kronor på grund av minskad verksamhet med anledning av vakanta tjänster, inställda evenemang och utställningar i början av året pga pandemin.

Social hållbarhet

Årsredovisningen visar att nämnden under året har genomfört aktiviteter som bidrar till social hållbarhet. Här kan en insatser och satsningar inom kompetensförsörjningsarbetet nämnas.

Miljömässig hållbarhet

Årsredovisningen visar att nämnden under året har genomfört aktiviteter som bidrar till en miljömässig hållbarhet. Här kan flertalet satsningar inom energiförsörjning nämnas.

Ekonomisk hållbarhet

Årsredovisningen visar att nämnden under året har genomfört aktiviteter som bidrar till ekonomisk hållbarhet. Här kan fortsatta satsningar på företag drabbade av pandemin nämnas.

Beslutsunderlag

Regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2022

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör
Regional utvecklingsdirektör

§ 35

Val förrättade av regionala utvecklingsnämnden 2023-02-28

Dnr 00119-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att utse ledamöter och ersättare enligt nedan.

Ärendet

Förteckning över aktuella val med nomineringar enligt nedan.

Regionalt forum

Tjänstgöringsperiod t.o.m. 2023-01-01 – 2026-12-31

	Ledamöter	Ersättare
7	Marianne Sandström (SD)	Lage Hortlund (SD)

Protokollsutdrag skickas till:

Regionalt forum